СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Кристина Борисова за хабилитационния труд на кандидата за академичната длъжност „доцент“ гл. ас. д-р Силвия Варадинова-Пападаки

Конкурс за доцент по дисциплините „Реставрация на живопис върху текстилна основа“, „Реставрация на живопис върху дървена основа“ и „Реставрация на произведения от хартия“, за нуждите на катедра „Реставрация“

Настоящето предполага и формира нашето бъдеще. Настоящето обаче няма как да се случи без минало. Миналото е нашата история, темелите, върху които се гради всичко. Ако се сравни с дърво (както често се прави), миналото са корените, настоящето – стъблото и короната, а бъдещето – цветовете и плодовете. И ако се подкастри дървото, дори и да се отсече, пак ще израсне, и ще даде плод, но ако се премахнат корените – то е обречено. Трепетното съхраняване и опазване на миналото, на корените, е от ключово значение за еволюцията на всяко едно общество. Мисията на специалистите, посветили се на изкуството на реставрацията, се състои именно в това. Често тяхното тихо творчество е невидимо за широката публика, но то не отстъпва по значимост на нито едно друго изкуство. Важността от поддържане и развитие на българската реставрационна школа е безспорна, като голяма заслуга в това има НХА и нейната Катедра „Реставрация“.

Кандидатът за академичната длъжност „доцент“ гл. ас. Силвия Варадинова-Пападаки е експерт с впечатляващ професионален, творчески и преподавателски опит. От момента на успешното си завършване в о.к.с. „Магистър“, катедра „Реставрация“, НХА – София

през 2001 г., тя продължава обучението си в различни формати както в страната, така и извън нея, което ѝ позволява да натрупа ценен професионален опит и да актуализира познанията си на международно ниво, което е от ключова значимост за областта, в която твори. Не по-малко значение има и непрекъснатата практика на кандидата в пространството на реставрацията, включваща многобройни проекти в различни сфери, като реставрация на стенописи, живопис, хартия, керамика и други. Всичко това несъмнено допринася за нейното значително професионално израстване. Редом с практиката, Силвия Варадинова отделя внимание и на теоретични научни разработки, с които участва в множество конференции, форуми и събития. Също така тя осъществява редица публикации в списания и сборници у нас и в чужбина, а заедно с това има участие и в няколко съвместни изложби, където представя процеса и резултатите от своя труд. Не на последно място искам да изтъкна и преподавателския ѝ опит през всичките години след дипломирането, немалка част от които са като асистент и главен асистент в Катедра „Реставрация“ в НХА.

Представените от кандидата материали са в нужния обем и са съответно:

• Портфолио

• Хабилитационен труд, придружен от резюме в обем 9 страници;

• Наукометрична справка, която показва изцяло покриване на всички изискуеми от НАЦИД параметри.

Портфолиото съдържа изчерпателна и коректна информация за преподавателския и професионалния опит на кандидата, участие в проекти, конференции, изложби, публикации и автобиографична справка. В основната си част то е обособено в четири раздела, в които са представени реставрационни проекти на автора в областите хартия/фотография, икони, кавалетна живопис и стенописи. Към всеки един раздел има кратко въведение в текущата проблематика, като след това са показани надлежно основните етапи на реставрационния процес, както и състоянието на произведението в началото и в края на процеса. Всеки един от примерите, независимо от проблематиката, която решава автора, свидетелства за високото ѝ ниво на

професионализъм и отговорност – неразривна и задължителна част от мисията, на която се е посветила.

Хабилитационния труд е в обем 202 страници и представя изследванията и процеса на работа на Силвия Варадинова по реставрацията на част от включените в инвентара на фонд „Графика“ при музейната сбирка на НХА графични произведения върху хартиена основа, а именно две папки с копирки и подготвителни рисунки за икони, дърворезбени елементи и стенописни фрагменти, ценни образци на възрожденското ни изкуство. Внушителната като обем и трудност задача намира своето изложение в настоящия труд. Започвайки от обстойно описание и категоризация на реставрираните обекти, без което е немислим качествения анализ на присъщите на всеки един от тях индивидуални проблеми, а оттам и методите на тяхното разрешаване, автора разглежда и анализира различни опции за материали, методология и процеси, съобразени със спецификата на всеки един третиран обект. Особено искам да отбележа обстойния, точен и ясен анализ на заложените в III част от хабилитационния труд проблеми при реставрирането на хартия, и разгледаните подробно варианти, материали и технологии, използвани в реставрационния процес, които, по мое мнение, биха могли да се определят със статут на учебник, или помагало. Смятам това за несъмнен принос на кандидата както в областта на обучението на студенти в областта на реставрацията на хартия, така и в сферата на теорията на реставрацията като дисциплина. Проведените фотографски проучвания, микрохимични анализи и измерване на pH на различните хартии са също така от съществено значение за определяне на вярното решение за етапите и същността на последващите реставрационни работи, съотнесени към поставените цели. Придържането към съвременната тенденция за минимална реставрационна намеса и запазване във висока степен на оригиналния вид на произведението предполага акцентиране върху редица особено важни дейности като спиране на деструктивни процеси, укрепване, съхранение и др. Обоснования избор на съвременни материали и технологии при реставрирането на всеки конкретен обект също така ми дава основание да определя Силвия Варадинова като знаещ и можещ реставратор от ново поколение, чието присъствие в катедрата освен че ще продължи нейните традиции, ще допринесе и за бъдещото ѝ успешно развитие.

В заключение и въз основа на всичко казано дотук, убедено предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Силвия Варадинова-Пападаки академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс в научна област 8. Изкуства, 8.2. Изобразително изкуство (Реставрация на живопис върху текстилна основа“, „Реставрация на живопис върху дървена основа“ и „Реставрация на произведения от хартия).

София

20.09.2024 г. проф. д-р Кристина Борисова